

Den Norske Jordmorforening

THE NORWEGIAN ASSOCIATION OF MIDWIVES

Tollbugata 35, 0157 OSLO, Norway Tlf.: 0047 21 02 33 72 • Fax: 0047 21 02 33 77
e-mail: dnj@jordmorforeningen.no • internet-adr.: www.jordmorforeningen.no

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.:	Dok.nr.:
2004 05135	186
Akkv.kode:	Journ.date
520	09.05.05
Avd.:	Saksbeh.:
KTA-STE	KOH
Utsk.:	

NOU 2004:18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene. Høringssvar fra Den Norske Jordmorforening.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets oversendelse av 30.11.04 med høringsfrist 01.04.05, og telefonsamtale med Rådgiver Karl Olav Hovland den 03.05.05. Den Norske Jordmorforening (DNJ) beklager på det sterkeste at vi ikke har sendt inn vårt høringssvar innen fristen, og takker for at vi får anledning til å sende dette inn nå.

Den Norske Jordmorforenings sekretariat har behandlet utredningen, og ønsker å komme med følgende kommentarer.

Harmonisering – til hvilken pris?

Utvalget fikk som mandat å utrede og foreslå harmonisering av den kommunale helse- og sosiallovgivningen, samt vurdere og ta standpunkt til om forslagene til harmonisering bør skje innenfor eksisterende lover eller i ny felles lov for de kommunale helse- og sosialtjenester. Utvalget så derfor på tre alternative modeller for en bedre harmonisering av lovverket. Den første modellen var å videreføre dagens system med to lover, men i harmoniserte utgaver.

Den andre var en felles lov for den kommunale sosial- og helsetjenesten som bare omfatter organisering av tjenestene og hvilke tjenester kommunen skal være forpliktet til å yte, kombinert med en ny sosialpersonellov på linje med Helsepersonelloven, alternativt at Helsepersonelloven endres til også å omfatte sosialpersonell.

Den tredje modellen, som utvalget anbefaler, er å erstatte dagens to lover med en felles harmonisert kommunal sosial- og helsetjenestelov som regulerer kommunenes ansvar, krav til tjenestene, tjenestemottakernes rettigheter, beslutningsprosess og klagegang. Hovedformålet med en felles lov skal være å etablere et regelverk som er oversiktlig og lett og bruke og forstå for både tjenestemottakere og tjenesteytere.

Den Norske Jordmorforening ser behovet for en harmonisering av det gjeldende lovverket innen den kommunale helse- og sosialvirksomheten. Dagens to lover overlapper bl.a. hverandre på enkelte punkter. Vi er imidlertid meget skeptiske til at dagens lovverk erstattes med en felles kommunal sosial- og helsetjenestelov. Dette fordi det foreliggende forslaget fra utvalget kan innebære en rasering av helsestasjonen.

Dagens kommunehelseslov sikrer tjenestemottakerne en rekke gode tilbud, som skolehelsetjeneste og jordmortjeneste. I det foreliggende forslaget er krav til jordmortjeneste i kommunen ikke lenger en "skaltjeneste". Det skal tvert imot bli opp til den enkelte kommune å vurdere hvilke tjenester de ønsker å tilby. Kommunal frihet blir satt foran det helhetlige og

faglig forsvarlige. Dette er meget betenkelig. Med dagens økonomiske situasjon i kommunene, vil man risikere at alt som ikke er lovpålagt ikke blir prioritert.

Verdens Helseorganisasjon (WHO) er meget klare på at verden skal tenke mer forebyggende og helsefremmende. Dette blir nesten helt borte i det foreliggende forslaget til nytt lovutkast. Dette vil etter vår mening gå spesielt ut over barn, unge og gravide. Konsekvensene av dette er ikke synlige umiddelbart etter at tilbud er lagt ned. Det vil komme frem litt etter litt, og kanskje ikke være fullt synlig før vi er stilt mange år tilbake i den helsemessig utvikling i befolkningen.

Utvalget fastslår selv at det må tas høyde for at kommunene har begrensede ressurser. Dette gjelder både økonomisk og faglig. I dagens Norge blir kravet til de tilbud som kommunene kan yte, større og større. Nybakte mødre reiser stadig tidligere hjem fra fødeavdelingene med sine nyfødte barn. Dette sparer helseforetakene store summer på. Konsekvensene av dette er imidlertid et større behov for jordmørtjeneste i kommunen. Dette er både samfunnsøkonomisk forsvarlig og ønskelig for mange av tjenestebrukerne. Men det må faktisk finnes ett tilbud når behovet er der.

Utvalget presiserer også at tjenestetilbudet skal være helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset. Det blir også presisert at tilbudet skal være uavhengig av etnisitet, bosted o.s.v. For at tilbudet skal være likt for alle, er det etter vår mening helt essensielt at enkelte tilbud fremdeles er lovfestet. Det gjelder spesielt tilbud som skal nå barn, unge og gravide. Det er ikke disse gruppene som roper høyest om hva de ønsker. Når det gjelder de gravide, så har man mange ressurssterke kvinner som sier klart i fra om hva man ønsker. Men sosial- og helsetjenestene er ikke bare ment å skulle nå de mest ressurssterke. Derfor er det spesielt viktig at helsestasjonen, skolehelsetjenesten og jordmørtjenesten fortsatt blir lovpålagt.

Vi ønsker å berømme utvalgets tanke om en dør inn til tjenestene. Det er viktig å organisere tjenesten brukervennlig. Jordmørtjenesten i kommunen bør samarbeide med annet forebyggende helsearbeid og barnevern.

Vi vil igjen takke for muligheten til å uttale oss i saken, og ønsker Helse- og omsorgsdepartementet lykke til med det videre arbeidet.

Oslo 4. mai 2005.

Anne Marit Tangen
Leder

Siri Kjelberg
Generalsekretær

Saksbehandler: Marit Heiberg